

Referat fra møde i Udviklingsrådet

Tid: Onsdag den 25. november 2015 kl. 14.15 – 17.45

Sted: Landemærket 11, 5. sal
Mødelokale Status

Deltagere: Birgitte Grum-Schwensen, Teknisk Landsforbund
Christian Mathiasen, nstf rektorkollegiet, DKEA
Erling Jensen, Dansk Metal
Martin Grønback Jensen, HK
Martin Liebing Madsen, FTF
Mette Fjord Sørensen, Dansk Erhverv
Niels Egelund, formand rektorkollegiet, DKEA
Peter Zinck, formand DKEA (ordstyrer)
Rasmus Øyrabø Jacobsen, LO
Ravi Sejling, FA
Thea Wanning, DI
Tina Voldby, Tekniq

Alexander Nepper, sekretariatet
Michael Rugaard, sekretariatet
Jo Kjærsgaard, sekretariatet (referent)

Afbud fra: Jacob Krohn- Rasmussen, Dansk Byggeri
Johanne Gregersen, næstformand DKEA
XX, KL

1. Godkendelse af dagsordenen

2. Godkendelse af referat

Rasmus orienterede om, at forslaget til fælles nationale uddannelsesfora ikke som lovet kom på dagsordenen, da arbejdsgruppen har brug for mere tid. Ravi er kommet med i arbejdsgruppen fra arbejdsgiverside.

Thea uddybede referatets punkt 6 om en fælles henvendelse til ministeriet om Uddannelseszoom med, at DI ikke ønskede en fælles henvendelse fra Udviklingsrådet, men bakker op om en henvendelse fra erhvervsakademierne og professionshøjskolerne samlet. Professionshøjskolerne har dog ikke tidligere ønsket at være med i en sådan henvendelse.

Med disse bemærkninger blev referatet godkendt.

3. Nyt tilskudssystem for de videregående uddannelsesinstitutioner

Ministeriet har haft Deloittes rapport om tilskudssystemet for de videregående uddannelser i teknisk høring, og ministeren har meldt ud, at taxametersystemet skal ændres med finansloven 2018. Der var to oplæg. Jesper Rasmussen, der er ressourcechef på KEA, indledte med at fortælle om baggrunden for det nuværende system. Systemet før taxametersystemet baserede sig på individuelle forhandlinger mellem institutioner og ministerium om tilskud og var meget tungt, bureaukratisk og uigennemsigtigt. Med taxametersystemet indførte man et system, der var gennemsigtigt, ubureaukratisk og gav institutionerne mulighed for at agere på markedsvilkår. Systemet giver mulighed for politisk styring på overordnet niveau, men ikke på enkeltuddannelser. Væksten i den videregående uddannelsessektor har medført meget store udgifter til uddannelserne, men den havde efter Jespers vurdering ikke været muligt i det tidligere bevillingssystem.

På universiteterne er der kun 3 takstgrupper, mens takterne er mere finmasket for erhvervsakademierne. Udviklingsrådet diskuterede inddelingen af uddannelser i grupper, og Jesper Rasmussen mente, at de dækker de faktiske gennemsnitsomkostninger ret godt. Han ønsker ikke en kobling mellem dimittendernes beskæftigelse og bevillinger, da det bliver for svært at styre efter.

Det blev også diskuteret, om det er muligt at kombinere flere principper i samme tilskudssystem, for eksempel undervisningstaxameter, grundbevilling og beskæftigelsestaxameter. Den tidligere regerings kvalitetsudvalg mente ikke, et beskæftigelsestaxameter var hensigtsmæssigt.

Dernæst redegjorde Anja Krag Boysen og Louise Ebbesen fra Damvad Analytics for nogle aspekter af det nuværende bevillingssystem og belyste det med eksempler fra Sverige, Norge og Holland. De byggede blandt andet deres oplæg på en analyse, de lavede for Tænkeanken DEA i 2011: <http://www.dea.nu/publikationer/taxametersystemet-lup>. Analysen viste, at der var utilsigtede konsekvenser, da man på nogle uddannelser slækkede på kvalitetsparametre for at opnå yderligere tilskud.

Det blev nævnt, at Produktivitetskommissionen anbefalede en grundlæggende ændring af systemet, mens Kvalitetsudvalget anbefalede større grundbevilling og kvalitetsfremmende taxametre.

Der var en kort debat om styringsforholdene i tilskudssystemet, og Christian fremhævede, at det nuværende systems fordel er, at det er objektivt og gennemsigtigt, og så kan politikerne styre med kontrol og tilsyn. Der er allerede en lang række rammebetingelser, der medvirker til at styre uddannelserne, og institutionerne kan ikke bestå, hvis de ikke lever op til disse betingelser. Rasmus mente, at det kunne være en god idé, at ændre det nuværende system, så det i højere grad kan opfylde politiske målsætninger.

Derefter gennemgik Damvad tilskudssystemerne i Norge, Sverige og Holland. Der var en kort diskussion af, om et kvalitetstaxameter vil omfordele midler fra de svage uddannelser til de stærke. Mette fremførte, at Dansk Erhverv ønsker at afskaffe færdiggørelsesbonusen og erstatte den med et beskæftigelsestaxameter. Mette spurgte til bygningstaxameteret. Det gives til institutioner med selveje, men dækker langt fra udgifterne, så undervisningstaxameteret anvendes også til bygninger.

Peter afsluttede punktet med at opfordre Udviklingsrådets medlemmer til at være opmærksomme på, at der er forskellige vilkår for forskellige institutionstyper, og at man skal passe på med at tage udgangspunkt i universiteterne. Han opfordrede også til at være opmærksom på, at et beskæftigelsestaxameter nemt kan blive bureaukratisk og svært at styre efter.

4. Forslag til analyser

Formålet med punktet var at indlede en diskussion af, hvilke analyser Udviklingsrådet finder relevant at iværksætte. Der var enighed om, at der er tre væsentlige områder, Udviklingsrådet ønsker at få belyst og diskutere yderligere:

- Viden om fremtidige behov
- Relevant beskæftigelse efter endt uddannelse
- Praktik

Indledningsvist orienterede medlemmerne om nye undersøgelser, eller undersøgelser på vej.

HK er ved at lave en større analyse af uddannelsessubstitution. De har en tese om, at der sker en forskydning nedad, så cand.merc. tager job fra markedsføringsøkonom, der tager job fra erhvervsuddannede. Teknologisk Institut laver analysen, der forventes færdig i marts.

Teknologisk Institut har for FTF lavet en kortlægning til metoder af vurdering af fremtidige behov.

DI vil muligvis lave en undersøgelse af fremtidige uddannelsesbehov på arbejdsmarkedet

Viden om fremtidige behov på arbejdsmarkedet

Det er svært metodemæssigt at skaffe viden om fremtidigt arbejdsmarked, men Udviklingsrådet mener, de kan byde ind med tendenser på arbejdsmarkedet gennem de nationale strategiske netværk, som Udviklingsrådet arbejder med at etablere, så man kan få en mere kvalitativ diskussion af det fremtidige behov og kanalisere den viden mere systematisk videre til erhvervsakademisektoren. HK's undersøgelse om uddannelsessubstitution vil kunne bidrage hertil.

Peter foreslog at sætte emnet på dagsordenen en gang årligt, hvilket der blev nikked til.

Relevant beskæftigelse

Det kan være svært at tale om relevant beskæftigelse, hvis man ikke uddanner til en meget specifik profession. Der skal være en rummelighed i uddannelser, der kan bæres videre i andre brancher, ellers er uddannelserne ikke gode nok. Der er desuden ikke nok viden om, hvorvidt dimittender tager job et niveau under deres uddannelse, fordi uddannelsen ikke er god nok, eller fordi arbejdsgiverne i stadig stigende grad efter spørger højere uddannede dimittender end tidligere. Det er ligeledes uklart, om videreuddannelse skyldes en lyst til at læse videre, eller forventet ledighed på uddannelsesniveaue under. Det vil være relevant at diskutere, om der fortsat vil være et arbejdsmarked for de erhvervsakademiuddannede, og om der eventuelt er forskel på fagområder.

Hvis man skal finde data om dette, kan man se på beskæftigelsestallene og dernæst løntallene. Christian anførte, at DEA allerede havde lavet en sådan undersøgelse og påvist et meget fint match mellem udbud og efterspørgsel for erhvervsakademiernes dimittender.

I forhold til relevant beskæftigelse var der også ønske om at se på forskelle i adgangsgrundlaget. Flere af medlemmerne har en teori om, at erhvervsuddannede klarer sig bedre på arbejdsmarkedet efter endt erhvervsakademiuddannelse end dem, der er optaget på baggrund af en almen studentereksamen. I den forbindelse blev der spurgt til, om frafald opgøres i forhold til adgangsgrundlag. Mange har dog både en erhvervsuddannelse og en gymnasial uddannelse.

Rasmus påpegede, at nogle af diskussionerne forhåbentligt vil blive løftet af de nye nationale råd. En relevant diskussion for Udviklingsrådet og erhvervsakademierne er i øvrigt, hvordan sektoren kan styrke sin position i forhold til det private erhvervsliv på mellemniveauet, som blandt andre kvalitetsudvalget viser, vil være i kraftig vækst i de kommende.

Praktik

Flere medlemmer af Udviklingsrådet har en hypotese om, at der er et stort kvalitetspotentiale i praktikken. Der er også en formodning om, at der er meget forskellige måder at gribe kvalitetssikring af praktikken, udbud og efterspørgsel af praktikpladser an, samt hvilke krav kan man stille til praktiksteder. Evalueringsinstituttet har lavet en undersøgelse af praktikken på nogle af professionsbacheloruddannelserne.

Inden for det offentlige er der en række erfaringer, hvor understøttelse af praktikken for både praktikstedet og institutionen har nogle greb. Det kan ikke nødvendigvis kopieres til erhvervsakademisektoren, men det kunne være interessant at få det undersøgt, gerne i regi af Evalueringsinstituttet.

Det blev også taget op, at det kunne være relevant at diskutere, om praktikken burde være længere, som nogle uddannelser allerede har. Spørgsmålet er, hvad virksomhedernes udbytte er af en praktikant i 3 måneder.

Udviklingsrådet bakker i øvrigt op om, at det er vigtigt at sikre valid og fyldestgørende statistik fra Uddannelses- og Forskningsministeriet.

Peter opsummerede punktet med, at formandskabet vil drøfte mulighederne for analyser yderligere efter et oplæg fra sekretariatet. Det er desuden vigtigt hele tiden have fokus på, at r analyser og undersøgelser skal danne grobund for klogere handlinger – ellers er det tidsspild.

5. Årshjul

Punktet hænger sammen med det forrige, og det blev pointeret, at hele mødet ikke nødvendigvis skal bruges på emnerne som fremgår af årshjulet. Der vil også være plads til andre diskussioner af aktuelle emner. Nogle af emnerne herunder noget af det statistiske materiale behøves måske ikke blive diskuteret på et møde, men materialet kan rundsendes mellem møderne.

Formandskabet laver et opdateret årshjul for 16 og 17 med forslag til emner på de enkelte møder.

6. Evaluering af mødestrukturen

Der var tilslutning til at holde 4 møder årligt. Udviklingsrådet fandt det godt med et dybere diskussionspunkt og tema på møderne, hvilket årshjulet vil understøtte yderligere. Der var også opbakning til institutionsbesøg og en årlig middag.

7. Eventuelt og næste møde

Næste møde

Det blev aftalt at afholde møde på Erhvervsakademi Midtvest eller Erhvervsakademi Sydvest og kombinere mødet med rundvisning og eventuelt møde med undervisere og/eller studerende. Der var omkring bordet enighed om at hver især allerede nu at committe sig til at deltage på trods af afstanden fra København.

Eventuelt

Det blev nævnt, at det er vigtigt at have fokus på og diskutere undervisningen/læringsformer, frafald og uddannelsesvejledning. Regional uddannelsesdækning, der er en del af vækstpakken er et aktuelt emne, ligesom indsatsen for øget efter- og videreuddannelse inden for de tekniske og produktionsrettede fag. I forhold til det sidste blev der udtrykt bekymring over, at nogle nye udbud er indstillet til afslag på akkreditering, og om det skyldes for dårlig uddannelseskvalitet eller en dårlig ansøgning.

Der blev desuden orienteret om, at Erhvervsakademiet Lillebælt er ved at søge midler til et projekt om realkompetencevurdering inden for it-området, som HK også vil bidrage til. Formålet er at udvikle modeller, der også kan bruges inden for andre fagområder.

Erhvervsakademi Midtvest søger om midler til et projekt om undervisning af erhvervsuddannede set i lyset af de øgede muligheder for erhvervsuddannede for at blive optaget på alle erhvervsakademiuddannelser.

Niels orienterede om, at der er en opfølgning på statsministerens civile topmøde om integration af flygtninge. Opfølgningen vil ske i samarbejde med Danske Professionshøjskoler og Danske Universiteter. Det forventes dog at være en meget lille gruppe, hvor det danske videregående uddannelsessystem vil være relevant.

Tina udtrykte bekymring for, at erhvervsakademierne begynder at udbyde moduler på deltid inden for installation med for lidt undervisning, så de studerende ikke vil kunne bestå autorisationsprøven på baggrund af undervisningen. Det kræver stor træning med at lave masser af beregninger og up to date matematik for at bestå autorisationsprøven.